

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

за пів рік 20 кор.
за рік 40 кор.
за чверть року 5 кор.
за місяць 170 кор.

За границею:

пів рік 16 рублів
або 36 франків
за рік 32 рублів
або 72 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш молодости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровського (Хорунжиків). Експедиційні місцеві в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані відки від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надселяні» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Престольна промова.

В неділю в полудне цісар прийняв в Бургі перше угорську делегацію, відтак австрійську. В промові, яку президент австрійської делегації кн. Льобковіц виголосив до цісаря, підніс, що справді находимо ся в стані мира, а сей стан зміцнила візита цісаря Вільгельма, однакж доконечно є, щоби одноцільна армія була заосмотрена всякими сучасними средствами заціної і оборонної борби. Журба про великодержавне становище монархії, як і про економічну силу нашого населення буде провідною гадкою наших нарад і ухвал. Відтак бесідник висказав радість з причини чудесного спасення в Мадриті королівської парлі архикнязя Фердинанда. Закінчив запевненем вірности і лояльности для монарха і вніс оклик в єго честь, повторений тричі членами делегації.

У відповідь на сю промову сказав цісар:

Запевнене послуху, яке ось тут ви зложили мені, наповнює мене щирим вдоволенем і висказую за те вам мою щирю подяку. Наші відносини до всіх держав заграничних в протягу довшого часу, який минув від послідної сесії делегацій, задержали свій наскрізь дружний характер. Глибоким обуренем наповнив мене нікчемний замах на Іх корол. Милости іспанського короля і королеву і дякую ласкавому провидіню, що відвернуло поважнішу небезпечність від достойної молодої пари. Заключений більше як чверть століття тому назад союз з німецькою державою завдяки тому, що єго цілюю оборона і удержане, показує ся як і давніше цінною запорукою мира, котру стараємо ся удержати і плекати з цілою печаливою. В гостині цісаря Вільгельма перед кількома днями виступили знова явно наші строго дружні відносини. Таке саме довіре характеризує відносини до нашого другого союзника, до італійського королівства, з котрим в справах, які нас спільно дотикають, знаходили ся у відрадній згоді.

Порозумінє з тісно подруженою з нами російською державою, маюче на цілі завести впорядковані відносини на балканській півострові, удержуєсь і дальше в повній силі та приносить добрі плоди. Положенє в тих сторонах, що правда, виказує ще численні браки, однак оно безперечно поправило ся, а передовсім удало ся недопустити до поважніших

комплікацій. Тяжка борба на Далекім Сході закінчила ся на нашу щирю радість завдяки безітересовному посередництву президента Сполучених Держав чesним миром для обох сторін.

Квестія економічного отвореня Марока і уділу, який європейські держави мають взяти в сїм ділі, загрожувала тогд доведенем до поважних комплікацій; на щастє удало ся на конференції, скликаній в Альджесірас вирішити ріжницї і найти загально вдоволяючу розвязку, до чого в немалій часті причинила ся також наша посередничя діяльність. Як доси так і на будуче удержанє мира для Європи а передовсім для монархії буде провідною гадкою нашої політики заграничної. Моя військова управа держить ся в справах біжучих потреб в цілі удержаня бойкости сухопутної армії і воєнної маринарки границь бюджетів з послідних літ. Для прискореня справленя оружя і воєнних матеріалів, що не дав ся вже довше проволікати, а також і для скорішого виконаня будови кораблів і їх озброєня поставлено, відповідно до програми, жаданє дальших сум часткових.

Безнастанний поступ в окупованих провінціях не дізнав і в минушім році ніякої перерви. Важні реформи відбувають ся на всіх полях адміністрації. Виступили там також деякі трудности новочасного розвитку, як лише що скінчений страйк робітників, котрий розтягнув ся на численні заведеня промислові. Лінія зелінична, що сполучає Сераєво з сербською границею і турецкою на полудневім сході, є укінчена і до липня буде віддана для руху.

Поручаючи внесені предлоги вашій патріотичній ревности і завсїгди проявлюваній розвазі, витаю вас, панове, сердечно.

Після престольної промови відозвал ся грімкі оклики в честь цісаря, а відтак монарх відбув «cerce» і розмовляв майже зі всіма делегатами.

Делегати.

(X) Після дворічної перерви (від мая 1904) зібрали ся в суботу в перший раз делегати, а в неділю відбуло ся торжественне відкрите сесії престольною річю в цісарскім дворі. Минулого року не могла відбути ся делегаційна сесія задля великого пересиленя угорського. Міністерство Феєрварого скликувало вправді від часу до часу угорський сойм, але зараз єго відпочувало і задля того не могло

там бути мови про яку небудь законодатну діяльність, отже й не можна було вибрати делегації. А колиб навіть правительство було намагало ся довести до того, то певно сойм був би не вибрав делегації. Наслідком того в спільних справах настав повний застій і доперва коли в Угорщині привернено конституційний лад, вибрано і там делегацію, котра сим разом відбуває сесию у Відні.

Сегорічна делегаційна сесія буде мати головно задачу ухвалити спільний бюджет, котрого найважнішу частину складову творить військовий бюджет. Перед двома роками зажадало спільне міністерство 400 тисячів корон на нові польні гармати і инні озброєня та будову кораблів а особливо на торпедову флотилію. Міністерство війни і маринарки розпоряджувало доси лише призволенями на 1904 і 1905 р. засобами а на 1906 мало до розпорядимости лише вплати з рефундації. Теперішня сесія буде отже мала ухвалити решту засобів на уоруженє за 1906, а в осени має відбути ся друга сесія делегації, котра повинна ухвалити бюджет спільний за 1907 р.

Наслідком застою в делегаційних сесиях не мав нагоди міністер заграничних справ висловити ся перед покликаним до того законодатним тілом про заграничну політику і єї висліди. А тимчасом як раз два останні роки визначили ся небувалыми замітними подіями в обсягу межинародної політики. Велика боротьба на далекім Сході між Росією і Японією була тільки що почала ся підчас останних делегацій і закінчила ся минушого літа заключенем мира. Події на далекім Сході і вислід боротьби згаданих двох держав вплинули значно на угрупованє європейських держав. Коли Росія була занята зовсім боротьбою на сході, Англія наблизила ся значно до Франції, а се наближенє звернене головно проти Німеччини, так що можна було побоювати ся поважного заколоту європейського мира. Але також між Італією і Францією послідувало значне наближенє, а се виявило ся на марокканській конференції в Альджесірас повним відокремленем Німеччини. Доперва шенбрунський зїзд монархів привернув Італію знов на дорогу політики тридержавного союзу. Міністер заграничних справ буде отже приневолений пояснити свою політику супроти сих подій і переворотів і можна сподівати ся, що сим разом розправи в делегації будуть вельми оживлені, та що становище спільних міністрів не буде так легке, як се доси звичайно бувало.

Замітити на останку годить ся, що при виборі віцепрезидента австрійської делегації перепав призначений на се місце членами правиці п. Абрагамович, а вибраний др. Сильвестер німецькими сторонництвами.

Ще цікавіша буде сесія угорської делегації. В ній засідає на 60 членів 21 незалежних, котрі відбули окрему для себе нараду що до поступованя підчас сесії. Угри не уважають делегації якимсь окремим законодавчим тілом, а ненавч комісією вибраною соймом і для того на їх погляд не повинно відкрити сесії відбувати са престольною річю. Так само домагають ся они зміни дотеперішного складу (20 з палати вельмож, 40 з посольської). Домаганя незалежних можуть отже знов довести до нового замішаня.

Підчас делегаційної сесії має угорський міністер-президент др. Векерле частійше приїздити до Відня, щоби вести переговори з австрійським правительством в справі австро-угорських взаємин. Сі переговори розпочнуть ся отже в найближших днях. Обопільні правительства згодили ся вже на такі переговори, і нема сумніву, що розходить ся о те, щоби замість формулки Селя, котра витворила відносини простої лише взаємности поміж обидвома державами монархії, уложити инший правний стан. Із заяв д-ра Векерле і міністра торговлі Кошута відомо, що нині нема вже що думати про поворот до цлово-торгового союзу. Таким способом отже переговори між обидвома правительствами будуть мати ту ціль: або довести до заключеня торгового договору між Австрією і Угорщиною, або удержати дотеперішній стан взаємности аж до року 1917.

Д О П И С Ь.

Із Коломиї.

(Конець).

У духовому житю мусять Коломиїці записати на сей рік оден великий мінус. Ото перестав ту виходити видаваний д-ром Л. Кульчицьким популярно-науковий тижневник «Поступ». Одною з головних причин застановленя сего пожиточного видавництва, якого доси не заступило в Галичині ніяке друге, була байдужність суспільности до него і крайне легковажене єго значіння.

За те дуже гарно розвивають ся ту публичні відчити, уряджені викладовою секцією «Народного Дому» заходами проф. Раковского. Того року виголошено около 20 наукових відчитів із області: української та чужої літератури, історії та історії природи. Велике образуюче значінє таких відчитів є безсумнівне, а Коломия стоїть на першій місци в тім згляді поміж нашими галицькими містами. Досить буде сказати, що такі відчити (вони відбували ся вечерами в неділі і свята) громадили доволі численно тутешню українську інтелігенцію, хоч що правда, наша публіка не брала в них такої участи, як сего можна надїятися по вартости тих відчитів.

Попри ті виклади, призначені для більше освічених верств, відбували ся

в неділі по полудни виклади людového університету, що громадили велике число селян і міщан. Цікаво вибрані й приступно пояснені питання ширли просвіту між малообразованими верствами тутешнього населеня.

Другим огнищем духового життя тутешньої України є філія руского Товариства педагогічного, котрої головою вибрано на сей рік проф. Рибачка. Се незвичайно пожиточне товариство удержує передовсім бурсу, в котрій поміщено під наглядом гімназійних професорів около 30 питомців за невеликою доплатою. Опісля старає ся воно виднати отворенє приватної мужескої учительської семінарії і є надія, що вже незабаром дійдуть ті стараня до корисного результату. Вкінци урядила філія великий курс анальфabetів, а які гарні результати принесла ся робота, було видно із оригінального вечерку, який урядили недавно самі слуги.

Підчас коли педагогічне Товариство ділає більше в самім місті, трудить ся по селах тутешня філія „Просвіти“, уряджуючи при кожній нагоді відповідні просвітні збори. А знаменито уладжене фінансове товариство „Покутський союз“ приходить мужикам із материяльною помочію.

До прекрасного розвою дійшло ту товариство „Шкільна поміч“, котрого цілю помагати гімназійній молодіжи. Завдяки трудам знаменито дібраного виділу із дир. Недільським на чолі змогло се товариство урядити взірцеву бурсу для гімназійстів і стати материяльно досить добре для добра молодіжи. Крім згаданих двох бурс маємо ту ще й инші буси для молодіжи, як ось „Селяньска бурса“ для хлопців, бурса для дівчат і т. п.

Поминаючи инші прояви духового життя Коломиїців, згадаю ту ще співацке товариство „Боян“, яке під проводом свого теперішнього голови проф. Рибачка проявило досить рухливу діяльність. Наслідком тої діяльности був великий концерт тутешніх українсько-руських товариств у 45. роковини смерті Т. Шевченка, що відбув ся дня 1. червня с. р. в салі Щаднячої Каси.

Публіки зібрало ся досить — так, що каса може числити хоч на невеликий дохід, котрий призначено з гори на добродійні цілі. Концерт розпочав др. Ол. Сушко гарною промовою, в котрій схарактеризував становище, на якому стоїть українсько-руська суспільність у 45. роковини смерті Шевченка. В склад програми війшли дальше хори — мішаний співаків: Шевченко-Б. Вахнянин: „Дума з Невольника“ і Шевченко-Лисенко: „Кантата“ і Лисенко: „Народні пісні“ („Ой ізійду“, „На городі калинонька“, „Спать мені не хочеть ся“) в супроводі фортепяну; знова мужеський хор співав Гушалевиц — Н. Вахнянин: „Наша жизнь“. Хорами управляв п. Григорович. Належить піднести незвичайне вишколенє хорів, котре пробивало ся на кождому місці так, що пр. трудна „Кантата“ пішла дуже гладко. В тутешнім хорі видно особливо сильні тенорові та альтіві голоси — сольові партії вийшли також зовсім поправно та гарно. Співа-

но ще дует Нижанковського: „Люблю дивитись“ — п. Михайлюк (тенор) і п. Григорович (барітон). Головною — бо незвичайною — атракційною точкою концерту були знамениті продукції п-ні Біберовичевої та п. Бережницького. П-ні Біберовичева віддеклямувала Чайченка: „Ворогам“ і на загальне бажанє публіки ще й Шевченкову: „Лелію“. Деклямація була під кождим зглядом високо артистична і викликала нечуване вражінє. Без пересади можна сказати, що Шевченкову „Лелію“ можна зрозуміти доперва по такій деклямації. Головні прикмети сеї деклямації: глибоке зрозумінє твору і прямо поражаюча свобода вислову. Знова п. Бережницький — загально звісний нашій публіці із продукцій на скрипках. Се великий артист, у котрого скрипка перетворила ся на частину думи. Виконанє Вістампа (Vieux temps): Reverie і Голлєндера: Spinnerlied викликала такий ентузіязм, що наш виртуоз мусів ще два рази вертати на сцену. Взагалі тії вечерниці зробили дуже миле вражінє.

Оттак виглядає менше-більше — бодай на зверх — публичне житє Коломиїців у єго головних проявах. Подрібнійше надїємо ся поговорити ще про него нераз.

Слав.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— Калєндар. В середу: руско-кат. Єрємія; римо-кат. Антонія з Падуї. — В четвер: руско-кат. Юстина; римо-кат. Боже Тїло, Вас.

— Памятник М Шашкевичеві. На Личаківськїм цвинтарі між каплицею недалеко головного входу а могилою бл. п. Вол. Барвіньського стоїть скромна могила з простим дубовим хрестом, під яким лежать тїлні останки першого народного будителя Галицької Руси, о. Маркіяна Шашкевича. Дня 7. с. м. минуло як раз 63 літ від смерті сего великого Покійника. Товариство „Просвіта“ у Львові вже перед кількома роками почало заходити ся около здвигненя памятника на гробі М. Шашкевича. По розписаню конкурсу на проєкт памятника справа та притихла і ожила в останніх тижнях. Тов-о „Просвіта“ пригадало собі єї і замовило недавно у артиста-різьбара Перієра у Львові нагробний памятник, який буде складати ся з камінного постументу і уміщеної на нїм бронзової фігури жєнщини в клячачій поставі. Роботи около уставленя нагробного памятника вже почали ся. Сплянтовано вже давний насип гробу і приготовано ґрунт під постумент. В камінярській робітні п. Перієра виковують камінну підставу памятника, бо памятник, як ми розвідали ся, має стояти готовий дня 29. с. м. і того дня, мабуть при нагоді заг. зборів «Просвіти», буде посвячений. Чи виконаний в такім скорім часі, без обдуманого пляну шабьоновий памятник зі сprovedженою на борзі першою ліпшою бронзовою фігурою з Монахова, яка була під рукою, буде своїм виглядом відповідати призначеню — побачимо небавом.

— Аматорські представленя у Львові виповнюють по части прогаліну в нашім духовім і товариськїм житю задля браку постійного театру. В останнім часі попри драматичне товариство ім. Котляревського, прийняли ся і передміські читальні до театрального діла так, що вже кожда з трєх читалень виступила зі своєю аматорською виставою. Колиж тов. ім. Котляревського, ставлячи собі висші завданя, уставляє літературні новини («Настоящі»,

«Два домики», «Заверуха», «Доля жартує», «За Батька», «Ілько Пащак», «Параця»), то читальні сягають по звисній і випробуваній материял: Жовківська Читальня виставила «Запорожця», личаківська «Свекруху», а ось в суботу городецька читальня «Наталку Полтавку». Правду сказати, тов. ім. Котляревського виходить найгірше у тім співзвідництві, бо коли читальні мають свою власну, передміську найву і невибагливу публіку, то тов. Котляревського не може собі здобути якогось ширшого круга премієрової публіки. І хотів би се виправдувати обскурністю салі «Гвізди» до якої нерадо іде наша премієрова «сметана», чи може якими иншими зглядами, всеж таки се є познакою малокультурности нашої публіки, що театральні новини, які в кожнім культурнім народі є випадком дня, не згодні заінтересувати єї живійше. Велику частину вини поносить в тім наша критика, яка прямо багателізує собі, або не вміє оцінити великого накладу праці і змагань, яких коштує виставлене всякої новості. Панове критики судять собі як перший ліпший ляк з першого вражіння, або зі своїх власних симпатій чи антипатій, не входячи глибоше в оцінку річи. Порівняймо послідні дві критики, бо они зійшли ся майже в однім тижни. «Наталку Полтавку», в якій кожду ролю аматори вже знають наскрізь і бачили з десятків разів на сцені, ви ставила городецька читальня, але зовсім не міщанськими силами, а виключно академіками, одною заводою артисткою і одною аматоркою-артисткою, виробленою в тов. ім. Котляревського. І мимо пиявого граня з причини, головнo, недостаточної режисерії, се представлене находить симпатичну оцінку критики, яка похвалила не тільки аматорів, але і товариство за свій труд. Якжеж зовсім инакше оцінила та сама критика гру таких самих аматорів в «Параці», недавно виставленій тов. ім. Котляревського. Тут кождий тип новий на нашій сцені, треба було єго творити з життя, що для аматорів є трудностю не аби якою, у комедию вплетено численні музичні вставки, задля яких завдав собі багато труду п. Б. Вахнянин, великі гуртові сцени, де виходить на сцену нараз понад двацять осіб (гребільниці, косарі) вимагали від аматорів великого обути ті сценою і спільної гри, вкінці мала сцена, яка не дозволяла відтворення краси гірської околиці з заходом і сходом сонця, з природним введенням коня на сцену і т. д. — се все повинен би совісний критик бодай сконстатувати, коли хотів оперти свій вирок на об'єктивних премісах. Сего всего не було, а критики, прикладаючи ніби то більше мірило до «драматичного» товариства, чули ся в праві наговорити імпертиненцій аматорам: які совісно вивчали ролі і віддали їх після своєї найліпшої змоги. Таке киданє колод під ноги товариству, яке з найліпшими інтенціями працює для розвою рідної штуки, підриває тільки єго діяльність і спромогу ширшого розвою — а ми пересвідчені, що се чейже не лежить в інтенціях нашої так званої «критики».

— **Примірний повіт.** Без пустого крику і самохвальби поступає милевими кроками організація народна в стрийськiм повіті. Просвітний рух, ведений з великим накладом праці стрийської філії «Просвіти» поставив сей повіт на першiм місци між всіма повітами Галичини. Вистане зазначити, що в стрийськiм повіті є 56 читальень «Просвіти», з яких лише 10, що лежать в забитих горах Скільщини, є нечинних. Прочі 46 розвивають ся на причуд гарно і числять загалом 3470 членів. В протягу послідних 1½ років перевела стрийська філія «Просвіти» в своїм окрузі 43 люстрацій читальень і устроїла в них 64 популярних відчитів. З 56 читальень 14 має свої власні доми, при 15 є крамниці, а при 7 читальнях є земпи збіжа. З рамени читальень «Просвіти» засновано в стрийськiм повіті 32 пожарні «Соколи», якими щиро опікує ся гімнастична філія «Сокола» в Стрию. Праця на області економічній поступає рівнобіжно з просвітною. В повіті устроєно кільканацять відчитів про

меліфацию пасовиск і сіножатий з переведенням теорії в практику. В послідних роках прийняла ся в стрийськiм повіті раціональна господарка в молочарськiм промислі, яка приносить селянам великі користи. Про культурність по селах сего повіту свідчить новість нігде в Галичині непрактикована.

Іменно щоби селам надати більше європейський вигляд — а з другої сторони заманіфестувати на вні їх національний характер, признав виділ філії «Просвіти» відповідним пропагувати гадку надавання улицям по селах назв і прибивання відповідних таблиць на рогах улиць. Гадка та приймилась в більше свідомих селах повіту стрийського. Виділ замовив у Львові таблиці з бляхи цинкової з синожовтими рамками і посередничить в набуванню тих таблиць громадами. Таблиці є з такими назвами: улица Тараса Шевченка, Маркіяна Пашкевича, Николи Лисенка, Володимира Велького, Короля Данила Галицького, Князя Льва, Гетьмана Богдана Хмельницького і Гетьмана Конашевича Сагайдачного. Такі назви улиць завели у себе громади: Угерскі, Добрянні, Дуліби, Славско, Синевідско вижне і Синевідско нижне, а за тими заводять і інші громади. В Синевідську вижнім відбулось 19. січня 1906 торжественне прибитє таблиць в присутности голови філії д-ра Евгена Олесницького і кількох тисячів народа місцевого і з поблизких сел. Назви улиць прийняли ся в дотичних громадах і стали їх звичайними назвами, нарид привик до імен, котрими улиці названо, а сим ширить ся культ тих осіб, відомости про події історичні з тими іменами звязані, а тим самим збільшаєсь і поглибляєсь свідомість національна.

Вкінці треба зазначити, що в стрийськiм повіті а зглядно в Стрию є спорий гурт людей, що не лінують ся праці около просвітнього і економічного подвигнення селян. На чолі філії «Просвіти» в Стрию стоїть адв. др. Евген Олесницький, а при нiм цілі десятки народних робітників. Єсли би по інших повітах наша інтелігенція працювала так, як в стрийськiм повіті, то з нашим народом инакше числили би ся наші сусіди.

— **Відчит у Львові.** На дохід Руского Товариства педагогічного відбуде ся в четвер 14. червня о 6. годині по полудни дуже займаючий відчит проф. І. Кокорудза: «Памятки старинної архітектури в Атегах» (в комнаті VI. класи рускої гімназії). Початок точно о 6. годині. Вступ по 20 с, для молодіжи по 10 с. Жертви приймає ся з подякою.

— **На вакаційну оселю** прислала каса в Рогатині 50 К, Марія Грушевська 5 К, Марія Бабівка з Церківної 2 К — за що Виділ складає щиро подяку.

— **Вінчанє** д-ра Володимира Гузара з п-ною Ольгою, дочкою Захара Павлуха, генерал-авдітора у Відни, відбуде ся 16. с. м. в церкві св. Варвари у Відни. — **Вінчанє** п. Николая Коцана з п-ною Анною Дурбаківною відбуло ся 3. с. м. в Конюшках коло Рогатина.

— **Іменованя.** Міністер скарбу іменував податкових поборців: Кароля Охмана, Івана Листкевича і Миколу Зварича, та контролорів головних податкових урядів: Василя Гецева і Макс. Гейду, поборцями головних податкових урядів для службового округу крайової дирекції скарбу у Львові.

— **Личні вісти.** Начальний директор почт і телеграфів п. Сеферович повернув з інспекційної подорожи і обняв урядованє.

— **З Києва.** «Гром. Думка» пише: Вийшло перше число нової газети «Боротьба». Газета ся невеличка, але інтересно складена. На жаль тільки, перше число зараз же й сконфісковано. Причини конфіскати не знаємо, бо в газеті нема нічого «страшного», за що можна було конфіскувати. — На пам'ятник Т. Шевченка в Києві зложено в «Гр. Думці» 10876 рублів.

— **Докторат ветеринарії.** З Будапешту доносять, що угорський урядовий дневник оповістив королівський розпорядок, на якого основі абсолютенти будапештської академії ве-

теринарії можуть складати строгі іспити і дістати титул доктора ветеринарії.

— **Найкрасший час до вивченя чужої мови** є, як стверджують фаховці, від 8. до 9. року життя. В тих роках починає ся нова доба в дитячiм житю, що виявляє ся замилованєм висказувати свої думки в иншій формі, як сего дозволяє рідна мова. Дитина має тоді приємність в вишукуваню нових слів, перекручуваню знаних і т. д. Та доба триває менше більше 4 роки. Сей час найкрасший до виучуваня чужих мов. Перед тим часом наука чужої мови напружує надто духові сили дитини, надто некорисно відбиває ся на знаню рідної мови. Коли-ж дитина учить ся чужої мови пізнійше, то не буде нею ніколи добре говорити.

— **Горкий і Амфітеатров.** До спису осіб, котрим гровають арештованєм при повороті в заграниці, втягнуєно в остатнім часі імена Амфітеатрова і Горкого. Пограничні власти мають обовязок арештувати обох письменників на границі, зревідувати їх, зателеграфувати до Петербурга і дождати дальших приказів. Горкому видано процес і коли він не приїде сейчас до Росії, то буде записаний до осіб, котрі самовільно опустили Росію. Тоті особи на основі вствуючих прав, підлягають зісланю на Сибір. Як доносить «Путь», Горкому доручено в Америці через тамошнього російського посла судовий позов, що обжаловує єго о революційну агітацію в Росії. Многі свідки зізнали, що Горкий давав гроші на уоруженє до грудневої революції в Москві і сам брав діяльну участь в приготвленях до неї.

— **Мертвець ожив.** Не аби якого страху зазнали в Чикаго одна «вдовиця» з двома єї «сиротами». Щось перед тижнем знайдено на улиці в Чикаго трупа якогось мужчини і виставлено єго в трупарни, щоби люди розпізнавали, хто би се міг бути. Пані Селія Ниман з двома дорослими дочками згідно зізнали, що се єї муж, зглядно батько дочок, Вілям Ниман. Трупа віддано їм і они заняли ся похороном — заплатили за гріб, домовину, караван і т. д., і поховали небіщика. Аж ту по кількох днях вечером, коли «сироти» оплакували смерть свого батька і мужа — зачував хтось до дверей і розжаленим показав ся — небіщик. «Сироти» перелякані почали утікати, та на їх крик збігли ся сусіди і їм доперва удало ся «небіщика» переконати, що він не умирає а жив і є здоровий і виїхав був за інтересом — а тепер вернув до дому. Показало ся, що небіщик, котрого поховано, був якийсь инший чужий чоловік.

Наука, штука, література.

Світ, літературно-наукова часопись, містить в 8. ч. з 9. червня 1906 отсі статі: В. Пачовський: Мій кровавий сьміх (опов. конєць); В. Бирчак: Пісню свівай нам богине (опов.); З поезій О. Бурлаки (I-II); О. Кобилянська: Ніоба (повість, д. 6.); В. Коростеньська: Філософка (опов.); Г. Фоскольо: Останні листи Ортіса (повість); К. Студинський: До історії взаємин Галичини з Україною (д. 6.); Л.: Генрик Ібзен; Рецензії: Св'яцицькій: Сношеня Карпатської Руси.; Бібліографія.

Телеграми

з дня 12. червня 1906.

Відень. Директор тутешної поліції має піти на пенсію за то, що не потрафив перепинити демонстрації перед будинком угорського міністерства.

Петербург. З України надходять трівожні вістки, що вже почали ся селянські розрухи. Робітники організують ся в гурти.

Міністерство внутрішних справ заборонило приймати телеграми революційного змісту до послів державної ради.

Мадрид. Агенція Фабра доносить, що король затвердив новий кабінет з дотеперішним презесом Моретом на чолі.

Москва. Рух друкарських робітників зро-

стає. Застрайкували друкарі й накладчики в багатьох друкарнях. Властители друкарень постановили на страйк відповісти страйком і позакривати на незнати який час усі великі друкарні.

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Американський професор-Поляк про Русинів.

Дуже часто можна в польській суспільності а особливо в польським дневникарстві (а вже звичайно у всепольським) зустрінути ся з маловажним руского народу, руского селянства. В їх очах всепольських, руский нарід меншевартий, недоспий до висшої культури. Отже цікаво буде почути суд Поляка в тих справах, що вийшов з Галичини, був тут народним учителем, а незвичайною пильністю та витривалістю вибив ся на становище чоловіка науки, розглянув ся по широкім світі і розширив свій овид і тим способом виробив собі предметовий суд і широкий світогляд, незапоморочений всепольським шовінізмом. Є се професор польської учительської семінарії в Зєднених Державах півн. Америки в Детроїт, в держ. Мічїген, Ромуальд Пйонтковскій, котрого листи писані до мене подаю до прилюдної відомости. Стають они також певним доказом, як сталеною волею і пильною працею можна довести до великих успіхів. Чоловік, котрий з укінченою вищою гімназією вступив до 3-класової тоді семінарії учительської в Тернополі, а відтак довів до того, що може перекладати філософські твори Канта, може бути взірцем достойним наслідуваня в нашім учительстві. А замітно при тим, що відбивши ся від своїх на далекій чужині, має горяче серце для рідного краю і відчуває щирю вдяку для тих, що покладали перші підвалини до його образования.

Ол. Барвінський.

Detroit, Mich. 30. lipca 1901.
Polish Seminary.

Czcigodny i Łaskawy Panie Profesorze!

Wraz z listem niniejszym ośmielam się przesłać Panu Profesorowi mój przekład „Prolegomenów“ Kanta. Może Czcigodny Pan Profesor wśród tylu prac nie przypomina mnie sobie; ten to sam, którego Pan Profesor uczył niemieckiego języka — także ruskiego i historyi — w Seminarium w Tarnopolu w latach 1875—1878. Dawne czasy! Hez to się zmieniło od tego czasu: kilku szanownych moich profesorów mogła pokryła, jam posiwała i córke uczyć piosenek ruskich, a jej matce tłumaczę na francuski język „Наймичка“ Szewczenki i do łez ją wzruszam: Żona moja Paryżanka-francuzka. W naszej szkole od czasu do czasu wykładał o literaturze ruskiej, którą całem sercem ukochołem, a znajomość której Czcigodnemu Panu Profesorowi także mam do zawdzięczenia — o ile do tępej głowy i próżniaczkiej (wówczas) mogły wejść Jego zacne nauki.

Pokochałem Amerykę, to prawda, ale nie mogę się wyzbyć tęsknoty za krajem. A tem dotkliwiej cierpię, że brak mi ludu ruskiego, wśród którego część życia od dzieciństwa spędziłem. Owe Kaszuby, Szlązaki, Mazury obce to wszystko dla mnie. Rusin z Podola ocale niebo wyżej stoi od tamtego — i rozumniejszy i poetyczniejszy, stateczniejszy i w obec, np. kaszubskich typów, prawdziwie piękny. Tak mi nieraz tęskno za ukochanym Podolem, że — śmieszne to i dziecinne życzenie — pragnąłbym kiedyś po śmierci spocząć na otwartym stepie podolskim.

Pierwszemu Panu Profesorowi posyłam moją drobną pracę — z dawnych profesorów moich pragnąłbym jeszcze wystać prof. Horbalowi, dla którego miałem zawsze prawdziwy szacunek. — On mię pewnie nie pamięta — i prof. Marcinowi Gliwie — pierwszemu memu profesorowi, którego z wdzięcznością wspominam. Lecz nie wiem, jaki ich adres.

Od kilku lat skończony leży u mnie przekład „Krytyki Czystego Rozumu“ Kanta. Mając ją na ukończeniu posłałem część prof. Struwegu do Warszawy z prośbą o radę co z nią zrobić. Prof. Struve ocenił tak przychylnie, że nie śmiałybym tu powtarzać słów uznania zasłużonego profesora, wiedząc ile tam rzeczy nie odpowiada mojemu zadowoleniu — w tym przekładzie.

Kasa Mianowskiego nie mogła wydać tak obszernego dzieła — więc polecił mi prof.

Struve przekład „Prolegomenów“, które oddawna pragnął wcielić do wydawanej przez siebie Biblioteki filozoficznej, wyznaczając honorarium w podwójnej wysokości, jak się zwykle opłaca przekłady dzieł filozoficznych.

Zgłaszałem się do niektórych firm nakładowych — lecz nawet nie otrzymałem odpowiedzi. Może wydanie Prolegomenów ułatwi mi sprawę i wieloletnia nad wyraz żmudna praca nie pójdzie na marne. Udam się jeszcze do prezesa Akademii umiejętności w Krakowie, także do Wojciecha Dzeduszyckiego i prof. Raciborskiego — jeśli ci by się chcieli zająć tą sprawą, możeby Krytyka wyszła. A bardzo wydanie jej byłoby na czasie w obec powszechnego zajęcia się filozofią Kanta i zbliżającej się setnej rocznicy zgonu wielkiego filozofa. Co zaś do wartości przekładu — to śmiem powiedzieć — poparty powagą prof. Struwego — że lepszy on od francuskich i angielskich — wyłączam tu angielski przekład Maxa Muellera. Żebym mógł wybrać się do kraju na jakiś czas, możebym znalazł nakładcę — a odległość miejsca tak bardzo utrudnia wszelkie porozumienie się, a przytém stosunki wydawnicze tak mi są obce, że nie wiem, jak sobie poradzić.

Najmocniej przepraszam Czcigodnego Pana Profesora za ten przedługi list, którym Go nudzę — ot, pozwoliłem sobie roztaczać skargi na kłopoty, jak student przed Profesorem — dla którego zawsze miałem prawdziwy i głęboki szacunek.

Proszę przyjąć zapewnienia szczerego i głębokiego poważania, z którymi mam zaszczyt kreślić się

wdzięcznym uczniem
Romuald Piątkowski.

Detroit, Mich. 27. stycz. 1902.

Czcigodny i Łaskawy Panie Profesorze!

Nie mogłem doznać większej przyjemności, jak ta, która mnie dziś spotkała, kiedy otrzymałem Jego szanowne dzieło*). Najszczerzej i najserdeczniej dziękuję Łaskawemu Panu Profesorowi.

Dziś jestem zziąpany jak po bitwie — notabene zwycięskiej na całej linii, więc kiedy do rąk moich przyszła książka Pana Profesora, jednym tchem — ucałowawszy ją — czytałem przez kilka godzin z rzędu.

Ale wracam do owej batalii. Wziąłem na kiel, aby pogrozić Prusakom... i oto urządziwszy składkę na Wrześnię, w też pędy rozpocząłem organizować Walny wiec demonstracyjny przeciw niezgodliwości rządu pruskiego. Musiałem zawzięcie pracować, aby miasto liczące 70 tysięcy Niemców, korzystnie usposobić — nas tu tylko 45 tysięcy — więc też i Anglicy, czy raczej jankesy obawiali się isć z nami. Kilku artykułami puszczonemi do dzienników angielskich, pozyskałem nietylko jankiesów i na wiecu mieliśmy najwyższe „matadores“, lecz Niemcy ani słowa niezyczliwego przeciw nam nie wyrzekli. Wiec, na którym było 5 do 6 tysięcy ludzi, powiódł się tak — a było to wczoraj — że nawet życzyć nie możnaby sobie czego lepszego. Gdybym się nie obawiał męczyć Pana Profesora, posłałbym owe artykuły moje — by zdać egzamin z mojej dyplomacyi... Tymczasem załączam tylko „Niedzielę“ z własnym artykułem pobieżnie opisującym Wiec i z Rezolucyami (czy też Czcigodny Pan Profesor przyzna, że coś warte??), podobnież sprawozdanie w jednym niemieckim i angielskim dzienniku.

Przepraszam Pana Profesora, że tak długo rozpisuję się o sprawie, która mię tak mocno przez kilka tygodni zajmowała, czynię to pod wrażeniem najpomysłniejszego wyniku — a do celu dojść trzeba było z tylu przeszkodami...

Seminarium nasze jest teologicznem właściwie — pod wezwaniem św. Cyryla i Metodego — jedyne polskie Seminarium na tej półkuli. Lecz z niem jest połączonych 5 klas gimnazjalnych, dwa lata filozofii i 4 teologii. Nie tylko teologowie wychodzą stąd — lecz po ukończeniu kursu przedteologicznego wiele młodzieży udaje się do uniwersytetów lub kolegiów specjalnych: prawo, medycyna etc.

Jeszcze raz składając dzięki za drogą pamiętkę i za tak pochlebny dla mnie dopisek, łączę wyrazy najgłębszego i prawdziwego szacunku Czcigodnego Pana Profesora.

wdzięczny uczeń
Romuald Piątkowski.

*) Я післав проф. Пйонтковскому виданий тоді мною «Вибір з укр. руск. літератури для учительських семінарій». Ол. Б.

До веденя підприємства кравецкого в більших розмірах пошукуємо **УПРАВИТЕЛЬКИ** досвідної в витворній кравеччині. — Зголошуватись зараз письменно до п. Крушинської в Станиславові ул. Казимирівська ч. 54.

(1—5)

Абітуріент відзначаючий ученик рускої гімназії глядає лекції на село від 1. липня. Приготовляє до приватних іспитів або іспиту зрілости. Зголошення на адресу: Михайло Боднар, Львів, ул. Замарстинівська 25 А.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соляшній у Львові.

від 1. до 15. червня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*	6:10, 140, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*	5:50*, 8:45, 130, 5:25, 8:40 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*	
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*	
„ Рави рускої	7:50, 450	
„ Станиславова	8:05	
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*	
„ Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і свята)	
„ Яворова	8:18, 4:37	
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 9:25* (13/5—9/9)	
„ Коломиї	10:05	
„ Ряшева	10:35	
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)	
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. свята)	

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 3:14 18/5—9/9).
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*.
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзци	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. свята).

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані в черенками товстими; поїзди нічні в зазначені зв'язкою. Пору вічна числиться ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через шкільний день в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасажи Гавсмана ч. 9.